

ACORD

ÎNTRE

GUVERNUL ROMÂNIEI

ȘI

GUVERNUL REPUBLICII KAZAHSTAN

PRIVIND PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA

RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR

Guvernul României și Guvernul Republicii Kazahstan, denumite în continuare „Părțile Contractante”,

Dorind să intensifice cooperarea economică în avantajul reciproc al ambelor state,

Intenționând să creeze și să mențină condiții favorabile pentru investițiile efectuate de investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante,

Recunoscând că promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor în baza prezentului Acord va conduce la stimularea inițiativei în afaceri și va spori prosperitatea în ambele state,

Conștiente de necesitatea de a stabili un cadru juridic adecvat care să reglementeze și să garanteze promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor între ambele state,

au convenit cele ce urmează:

ARTICOLUL 1 DEFINIȚII

În sensul prezentului Acord:

(1) Termenul „investitor al unei Părți Contractante” se referă, în legătură cu fiecare Parte Contractantă, la următorii subiecți care efectuează investiții pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în conformitate cu legislația națională a celei din urmă:

(a) persoane fizice care, în conformitate cu legislația națională a acelei Părți Contractante, sunt considerate a fi cetăteni ai statului său;

(b) persoane juridice, incluzând societăți comerciale, corporații, asociații de afaceri și alte organizații, care sunt constituite sau altfel organizate, în mod corespunzător, în conformitate cu legislația

națională a acelei Părți Contractante și care își au sediul precum și activitățile economice efective pe teritoriul aceleiași Părți Contractante.

(2) Termenul „investiție” va însemna orice fel de active investite de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în conformitate cu legislația națională a acesteia din urmă, și va include, în special, dar nu exclusiv:

(a) drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, precum și alte drepturi reale, cum ar fi ipotecă, drepturi de retenție, gajuri;

(b) acțiuni, părți sociale sau orice alt fel de participare la societăți comerciale;

(c) drepturi de creație sau orice alte drepturi privind prestații care au o valoare economică;

(d) drepturi de proprietate intelectuală cum sunt drepturi de autor, brevete, desene sau modele industriale, mărci de comerț sau de serviciu, nume comerciale, precum și know-how și fond comercial, și alte drepturi recunoscute de legislația națională a Părților Contractante;

(e) concesiuni de drept public, inclusiv concesiuni privind prospectarea, extracția sau exploatarea resurselor naturale, precum și alte drepturi acordate prin lege, prin contract sau prin hotărârea autorităților, în conformitate cu legislația națională a Părților Contractante.

Nicio modificare a formei în care sunt investite sau reinvestite activele nu va afecta caracterul lor de investiție.

(3) Termenul „venituri” înseamnă sumele produse de o investiție și include, în special, dar nu exclusiv, profituri, dividende, dobânzi, câștiguri de capital, redevențe, onorarii de management și asistență tehnică sau alte onorarii, indiferent de forma în care este plătit venitul.

(4) Termenul „teritoriul unei Părți Contractante” înseamnă:

- în ceea ce privește România, teritoriul României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale asupra căror România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă asupra

cărora România își exercită jurisdicția, respectiv drepturile suverane în concordanță cu propria sa legislație și dreptul internațional;

- în ceea ce privește Republica Kazahstan, teritoriul Republicii Kazahstan, în limitele frontierelor terestre, maritime și aeriene, incluzând teritoriul, apele, canalele interne și spațiul aerian de deasupra acestora asupra cărora Republica Kazahstan își exercită suveranitatea și jurisdicția, în concordanță cu propria sa legislație și dreptul internațional.

ARTICOLUL 2 **PROMOVARE ȘI ADMITERE**

(1) Fiecare Parte Contractantă va promova, pe cât posibil, pe teritoriul său, investițiile efectuate de către investitorii celeilalte Părți Contractante și va admite aceste investiții în conformitate cu legislația sa națională.

(2) Dacă o Parte Contractantă a admis o investiție efectuată pe teritoriul său de către investitori ai celeilalte Părți Contractante, ea va acorda, în conformitate cu legislația sa națională, autorizațiile necesare în legătură cu acea investiție, inclusiv autorizațiile pentru angajarea de personal străin cum ar fi personalul de conducere și tehnic, indiferent de cetățenie.

ARTICOLUL 3 **PROTEJARE ȘI TRATAMENT**

(1) Fără a aduce prejudicii măsurilor adoptate de Uniunea Europeană, fiecare Parte Contractantă va proteja pe teritoriul său investițiile efectuate, în conformitate cu legislația sa națională, de către investitorii celeilalte Părți Contractante și nu va afecta prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii managementul, întreținerea, folosința, posesia, extinderea, vânzarea sau lichidarea acestor investiții. În special, fiecare Parte Contractantă sau autoritățile competente ale statului său vor emite autorizațiile necesare menționate la Articolul 2, alineatul (2) din prezentul Acord.

(2) Fiecare Parte Contractantă va asigura un tratament just și echitabil pe teritoriul său investițiilor efectuate de investitorii celeilalte Părți Contractante. Acest tratament nu va fi mai puțin favorabil decât cel

acordat de fiecare Parte Contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul său de investitorii proprii, sau decât cel acordat de fiecare Parte Contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul său de către investitorii oricărui stat terț, dacă acest din urmă tratament este mai favorabil.

(3) Prevederile acestui Acord referitoare la tratamentul nediscriminatoriu, tratamentul național și tratamentul națiunii celei mai favorizate nu se vor aplica avantajelor prezente sau viitoare acordate de oricare Parte Contractantă în virtutea apartenenței la, sau asocierei cu, o uniune vamală, economică sau monetară, o piață comună sau zonă de comerț liber, investitorilor proprii, investitorilor Statelor Membre ale unei astfel de uniuni, piețe comune sau zone de comerț liber, sau ai oricărui stat terț. Acest tratament nu se va referi nici la vreun avantaj pe care oricare Parte Contractantă îl acordă investitorilor unui stat terț în virtutea unui acord de evitare a dublei impunerii sau a altor acorduri pe bază de reciprocitate, referitoare la impozitare.

(4) Nici o prevedere din prezentul Acord nu va fi interpretată astfel încât:

(a) să împiedice oricare Parte Contractantă să adopte măsurile și acțiunile pe care le consideră necesare pentru protejarea intereselor esențiale de securitate;

(b) să împiedice oricare Parte Contractantă să adopte măsurile pe care le consideră necesare pentru menținerea ordinii publice, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate astfel încât să constituie o formă de discriminare injustă sau arbitrară, ori o restricție ascunsă a investiției;

(c) să limiteze o Parte Contractantă în aplicarea măsurilor pe care le consideră necesare pentru îndeplinirea obligațiilor ce îi revin în virtutea Cartei Națiunilor Unite cu privire la menținerea și reinșaurarea păcii și securității internaționale;

(d) să solicite unei Părți Contractante să furnizeze sau permită accesul la orice informație a cărei dezvăluire este contrară legislației naționale privind informațiile clasificate.

ARTICOLUL 4 **TRANSFERUL LIBER**

(1) Fără a aduce prejudicii măsurilor adoptate de Uniunea Europeană, fiecare Parte Contractantă pe teritoriul căreia s-au efectuat investiții de către investitorii celeilalte Părți Contractante va garanta acestor investitori transferul liber al plășilor aferente acestor investiții,

după îndeplinirea tuturor obligațiilor fiscale, în special, dar nu exclusiv, al:

- (a) capitalului și fondurilor suplimentare necesare pentru întreținerea și extinderea investiției;
- (b) veniturilor;
- (c) sumelor aferente împrumuturilor contractate sau altor obligații contractuale asumate pentru investiție;
- (d) sumelor rezultate din vânzarea, înstrăinarea sau lichidarea totală sau parțială a unei investiții;
- (e) oricarei despăgubiri datorată unui investitor în virtutea Articolului 5 al prezentului Acord.
- (f) câștigurilor sau altor recompense acordate personalului angajat în străinătate, aferente investițiilor.

Transferurile se vor efectua fără restricții sau întârziere, în valută liber convertibilă, cu condiția ca toate obligațiile legale ce derivă din acestea să fie îndeplinite.

(2) Fără a încalca prevederilor alineatului (1) al acestui Articol, oricare Parte Contractantă poate, în circumstanțe economice și financiare excepționale, inclusiv în situația unor dificultăți serioase legate de balanța de plăți, să impună restricții de schimb valutar în conformitate cu legislația națională și potrivit Statutului Fondului Monetar Internațional.

(3) Dacă nu s-a convenit altfel cu investitorul, transferurile se vor efectua, în conformitate cu legislația națională în vigoare a Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a efectuat investiția, la cursul de schimb aplicabil la data transferului.

(4) Fără a încălca prevederile alineatelor (1) și (2), o Parte Contractantă poate împiedica un transfer prin aplicarea echitabilă, nediscriminatorie și de bună credință a legilor naționale ale statului său referitoare la:

- (a) bancrută, insolvență sau protejarea drepturilor creditorilor;
- (b) emisiunea, comercializarea sau tranzacționarea titlurilor de valoare;
- (c) infracțiuni penale;
- (d) rapoarte privind transferul valutei sau altor instrumente monetare;
- (e) executarea hotărârilor pronunțate în cadrul procedurilor adjudicatorii.

ARTICOLUL 5 EXPROPRIERE

(1) Niciuna din Părțile Contractante nu va lua, direct sau indirect, măsuri de expropriere, naționalizare sau alte măsuri având aceiași natură sau același efect (denumite în continuare "expropriere") împotriva investițiilor investitorilor celeilalte Părți Contractante, decât dacă măsurile sunt luate în interes public, pe o bază nediscriminatorie și în conformitate cu procedura prevăzută în legislația națională a acelei Părți Contractante, însotite de prevederi pentru plata unei despăgubiri prompte, efective și adecvate.

(2) Despăgubirea va fi adecvată și efectivă și va corespunde valorii reale de piață pe care o are investiția la momentul expropriierii sau la momentul la care aceasta a devenit public cunoscută, oricare survine primul. Despăgubirea se va stabili în valută liber convertibilă și se va plăti fără restricție și întârziere. Din momentul expropriierii și până în momentul plății, quantumul despăgubirii va include dobânda cumulată calculată la rata comercială de referință a Părții Contractante pe teritoriul căreia au fost efectuate investițiile. Suma va fi stabilită în conformitate cu standardele generale de estimare.

(3) Un investitor al unei Părți Contractante care pretinde a fi afectat de expropriere de către celaltă Parte Contractantă va avea dreptul, în conformitate cu legislația Părții Contractante care expropriaază, la o analiză a cazului său, inclusiv evaluarea investiției sale și plata despăgubirii în conformitate cu prevederile prezentului Articol, de către o autoritate judiciară sau altă autoritate independentă a celei din urmă Părți Contractante.

ARTICOLUL 6 DESPĂGUBIREA PIERDERILOR

Investitorii unei Părți Contractante ale căror investiții au suferit pierderi datorită războiului sau oricărui alt conflict armat, revoluției, stării de urgență sau rebeliunii, care au avut loc pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, vor beneficia, din partea acesteia din urmă, de un tratament în conformitate cu Articolul 3, alineatul (2) din acest Acord. Ei vor fi îndreptățiți, în toate cazurile, la despăgubiri.

ARTICOLUL 7 DOMENIUL DE APLICARE

Prezentul Acord se va aplica investițiilor de pe teritoriul unei Părți Contractante efectuate, în conformitate cu legislația națională a acesteia, de către investitori ai celeilalte Părți Contractante, fie anterior, fie după intrarea în vigoare a acestui Acord. Totuși, Acordul nu se va aplica în cazul diferendelor care au apărut înainte de intrarea sa în vigoare.

ARTICOLUL 8 ALTE OBLIGAȚII

(1) Dacă legislația națională a oricărei Părți Contractante îndreptăște investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut de prezentul Acord, respectiva legislație va prevale asupra acestui Acord, în măsura în care este mai favorabilă.

(2) Fiecare Parte Contractantă va respecta orice altă obligație pe care și-a asumat-o în legătură cu investițiile efectuate pe teritoriul statului său de către investitorii celeilalte Părți Contractante.

ARTICOLUL 9 PRINCIPIUL SUBROGĂRII

Dacă oricare Parte Contractantă sau agenția desemnată de ea face plăți unuia dintre investitorii săi pe baza unei garanții financiare împotriva riscurilor necomerciale acordate pentru o investiție de pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, aceasta din urmă va recunoaște, în virtutea principiului subrogării, transferul oricărui drept sau titlu al acestui investitor către prima Parte Contractantă sau către agenția desemnată de ea. Cealaltă Parte Contractantă va fi îndreptățită să deducă taxele și celelalte obligații cu caracter public datorate și plătibile de către investitor.

ARTICOLUL 10 TRANSPARENȚA

Fiecare Parte Contractantă va publica imediat, sau va face public cunoscute, pe orice altă cale, legile, reglementările, procedurile cuprinzând atât normele administrative cât și deciziile cu aplicare generală, precum și acordurile internaționale care pot avea legătură cu investițiile aparținând investitorului celeilalte Părți Contractante pe teritoriul primei Părți Contractante.

ARTICOLUL 11 **SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR DIN TRE** **O PARTE CONTRACTANTĂ ȘI UN INVESTITOR AL** **CELEILALTE PĂRȚI CONTRACTANTE**

(1) Orice diferend între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante, referitor la aplicarea prezentului Acord, va fi soluționat, pe cât posibil, prin consultări și negocieri.

(2) Dacă aceste consultări nu conduc la o soluție în termen de şase luni de la data cererii de soluționare, oricare din părțile aflate în diferend poate opta pentru supunerea diferendului spre soluționare la:

(a) instanța judecătoarească competență a statului Părții Contractante pe teritoriul căruia s-a efectuat investiția;

(b) Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții (ICSID), înființat ca urmare a Convenției pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții între State și Naționali ai altor State, încheiată la Washington la 18 martie 1965, atunci când ambele Părți Contractante sunt membre ale acestei Convenții ; sau

(c) un tribunal arbitral ad-hoc, care, dacă nu s-a convenit altfel între părțile la diferend, va fi constituit în conformitate cu Regulamentul de arbitraj al Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL).

(3) Fiecare Parte Contractantă consimte în mod necondiționat să supună diferendul, spre soluționare, arbitrajului internațional, în conformitate cu prevederile acestui Articol.

(4) Partea Contractantă care este parte la diferend nu va invoca niciodată, pe durata procedurilor de soluționare a diferendelor privind investițiile, ca apărare, imunitatea sa, sau faptul că investitorul a primit o

despăgubire în virtutea unui contract de asigurare care acoperă integral sau parțial paguba ori pierderea suferită.

(5) Orice procedură de arbitraj, potrivit prezentului Articol, se va desfășura, la solicitarea oricăreia din părțile aflate în diferend, în statul care este parte la Convenția privind Recunoașterea și Punerea în aplicare a Deciziilor Străine de Arbitraj, încheiată la New York la 10 iunie 1958 (în continuare - Convenția New York). În sensul Articolului 1 al Convenției New York diferendele supuse arbitrajului în conformitate cu acest Articol vor fi considerate ca decurgând din relații sau tranzacții comerciale.

(6) Hotărârea va fi obligatorie pentru părțile aflate în diferend. Fiecare Parte Contractantă va pune în aplicare hotărârea arbitrală pe teritoriul său în conformitate cu legislația națională a statului său.

ARTICOLUL 12 **SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR** **DINTRE PĂRȚILE CONTRACTANTE**

(1) Diferendele între Părțile Contractante privind interpretarea sau aplicarea prevederilor acestui Acord vor fi soluționate pe căi diplomatice.

(2) Dacă cele două Părți Contractante nu pot ajunge la o înțelegere în termen de șase luni de la apariția diferendului între ele, diferendul, la cererea oricărei Părți Contractante, va fi înaintat spre soluționare unui tribunal arbitral format din trei membri. Fiecare Parte Contractantă va numi un arbitru, iar cei doi arbitri vor numi un președinte care va fi cetățean al unui stat terț.

(3) Dacă una din Părțile Contractante nu și-a numit arbitrul și nu a dat curs invitației celeilalte Părți Contractante de a face această numire în termen de două luni, arbitrul va fi numit, la cererea acelei Părți Contractante, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție.

(4) Dacă ambii arbitri nu pot ajunge la o înțelegere privind alegerea președintelui în termen de două luni după numirea lor, acesta din urmă va fi numit, la cererea oricărei Părți Contractante, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție.

(5) Dacă, în cazurile specificate în aliniatele (3) și (4) ale acestui Articol, Președintele Curții Internaționale de Justiție este împiedicat să

își exercite funcția respectivă sau dacă este cetățean al statului oricărei Părți Contractante, numirea se va face de către Vicepreședinte, iar dacă acesta din urmă este împiedicat să o facă sau dacă este cetățean al statului oricărei Părți Contractante, numirea se va face de către judecătorul cu cea mai înaltă funcție din cadrul Curții, care nu este cetățean al statului vreuneia din Părțile Contractante.

(6) Sub rezerva altor dispoziții ale Părților Contractante, tribunalul își va stabili propria procedură.

(7) Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile arbitrului pe care l-a numit și ale reprezentării sale în procedurile arbitrale. Cheltuielile pentru președinte și celealte cheltuieli vor fi suportate în mod egal de către Părțile Contractante.

(8) Hotărârile tribunalului sunt definitive și obligatorii pentru fiecare Parte Contractantă.

ARTICOLUL 13 CONSULTARE ȘI AMENDARE

(1) Oricare dintre Părțile Contractante poate solicita defășurarea de consultări pe marginea oricărui subiect ce are legătură cu acest Acord. Cealaltă Parte Contractantă va lua în considerare propunerea și va oferi o posibilitate corespunzătoare pentru desfășurarea consultărilor respective.

(2) Amendamentele la acest Acord, stabilite prin consimțământul reciproc al Părților Contractante, vor constitui parte integrantă a acestui Acord, vor face obiectul unor protocoale separate și vor intra în vigoare în conformitate cu procedurile prevăzute de prezentul Acord. În cazul evoluțiilor viitoare ale legislației Uniunii Europene care ar putea afecta prevederile acestui Acord, prezentul Acord va fi modificat, dacă este cazul, prin consimțământul reciproc al Părților Contractante, astfel încât să se asigure conformitatea prevederilor acestuia cu obligațiile României rezultate din statutul său de membru al Uniunii Europene.

ARTICOLUL 14 INTRARE ÎN VIGOARE, DURATA ȘI EXPIRARE

(1) Prezentul Acord va intra în vigoare la data primirii, pe căi diplomatice, a ultimei notificări prin care Părțile Contractante își vor

comunica reciproc, în scris, îndeplinirea procedurilor legale interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestui Acord. Prezentul Acord va rămâne în vigoare pe o perioadă inițială de zece ani. Dacă o notificare oficială de denunțare nu este transmisă, pe căi diplomatice, cu douăsprezece luni înainte de expirarea acestui termen, Acordul va fi considerat prelungit, în aceleași condiții, pentru noi perioade de zece ani.

(2) În cazul unei notificări scrise de denunțare a prezentului Acord, menționată la alineatul 1 al acestui Articol, prevederile Articolelor de la 1 la 11 vor continua să fie în vigoare pentru o perioadă de încă zece ani pentru investițiile efectuate înainte de primirea notificării oficiale.

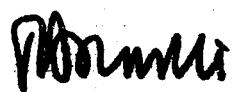
(3) În vederea respectării obligațiilor ce îi revin prin statutul său de membru al Uniunii Europene, dacă este necesar, România va avea dreptul de a denunța, unilateral, prezentul Acord. Acesta va începta să se aplique la nouă luni după primirea notificării de denunțare.

(4) Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Kazahstan privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București, la 25 aprilie 1996, își încetează valabilitatea la data intrării în vigoare a prezentului Acord.

Drept pentru care, subsemnații, pe deplin autorizați de către Guvernele lor, au semnat acest Acord.

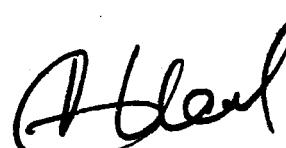
Semnat la Astana, la *2 mai 2010*, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, kazahă, rusă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe în interpretare, textul în limba engleză va prevala.

Pentru
Guvernul
României

TEODOR BACONSCHI
MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Pentru
Guvernul
Republicii Kazahstan

ASET ISEKESEV
MINISTRUL INDUSTRIEI SI COMERTULUI

Copie conformă cu originalul aflat în arhivele
Ministerului Afacerilor Externe

[Handwritten signature over the stamp]
Victoria Gavrilescu,
Director
Direcția Drept Internațional și Tratate

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF ROMANIA

AND

THE GOVERNMENT OF

THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION

OF INVESTMENTS

The Government of Romania and the Government of the Republic of Kazakhstan hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States,

Intending to create and maintain favorable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing that the promotion and reciprocal protection of investments on the basis of the present Agreement will be conducive to the stimulation of business initiative and will increase prosperity in both States,

Aware of the need to establish an adequate juridical framework which settles and guarantees the promotion and reciprocal protection of investments between both States,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1 DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement:

(1) The term "investor of a Contracting Party" refers with regard to either Contracting Party, the following subjects who made investments in the territory of the other Contracting Party, in accordance with the national legislation of the latter:

(a) natural persons who, according to the national legislation of that Contracting Party, are considered to be citizens of its State;

(b) legal persons, including companies, corporations, business associations and other organizations, which are constituted or otherwise duly organized under the national legislation of that Contracting Party and

have their seat, together with real economic activities in the territory of that same Contracting Party.

(2) The term "investment" shall mean every kind of assets invested by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, in accordance with the national legislation of the latter, and include particularly, but not exclusively:

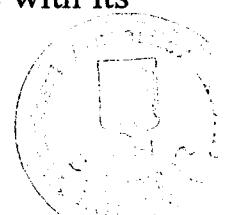
- (a) movable and immovable property, as well as any other rights in rem, such as mortgages, liens, pledges;
- (b) shares, parts or any other kind of participation in companies;
- (c) claims to money or to any rights to any performance having an economic value;
- (d) intellectual property rights, such as copyrights, patents, industrial designs or models, trade or service marks, trade names, as well as know-how and goodwill, and other rights recognized by the national legislation of the Contracting Parties;
- (e) concessions under public law, including concessions to search for, extract or exploit natural resources, as well as all other rights given by law, by contract or by decision of the authority, in accordance with the national legislation of the Contracting Parties.

Any alteration in the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investment.

(3) The term "returns" means the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, dividends, interests, capital gains, royalties, management and technical assistance or other fees, irrespective of the form in which the return is paid.

(4) The term "territory of a Contracting Party" means:

- in respect of Romania - the territory of Romania, including its territorial sea and airspace above its territory and its territorial sea over which Romania exercises its sovereignty, as well as the contiguous zone, continental shelf and exclusive economic zone over which Romania exercises its jurisdiction, respective sovereign rights, in accordance with its legislation and international law;

- in respect of the Republic of Kazakhstan – the territory of the Republic of Kazakhstan within the limits of overland, sea and air borders, including land, waters, bowels and air space above which the Republic of Kazakhstan carries out the sovereignty and distribute jurisdiction in accordance with its legislation and international law;

ARTICLE 2 PROMOTION AND ADMISSION

- (1) Each Contracting Party shall, in its territory, promote as far as possible investments made by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with the national legislation of its State.
- (2) When a Contracting Party shall have admitted an investment made in its territory by investors of the other Contracting Party, it shall, in accordance with its national legislation, grant the necessary permits in connection with such an investment, including authorizations for engaging foreign labor force such as top managerial and technical personnel, regardless of citizenship.

ARTICLE 3 PROTECTION AND TREATMENT

- (1) Without prejudice to the measures adopted by the European Union, each Contracting Party shall protect within its territory, investments made in accordance with its national legislation by investors of the other Contracting Party and shall not impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, sale or liquidation of such investments. In particular, each Contracting Party or the competent authorities of its State, shall issue the necessary authorizations mentioned in Article 2, paragraph (2) of this Agreement.
- (2) Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment within its territory to investments of the investors of the other Contracting Party. This treatment shall not be less favorable than that granted by each Contracting Party to investments made within its territory by its own investors, or than that granted by each Contracting Party to the investments made within its territory by investors of any third State, if this latter treatment is more favorable.
- (3) The non-discriminatory treatment, national treatment and most favoured nation treatment provisions of this Agreement shall not apply to all actual

or future advantages accorded by either Contracting Party by virtue of its membership of, or association with, a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area, to investors of its own, of Member States of such union, common market or free trade area, or of any other third State. Nor shall such treatment relate to any advantage which either Contracting Party accords to investors of a third State by virtue of a double taxation agreement or other agreements on a reciprocal basis regarding tax matters.

(4) Nothing in this Agreement shall be construed as:

- a) to prevent any Contracting Party from taking any measure or action which it considers necessary for the protection of its essential security interests;
- b) to prevent any Contracting Party from taking any measure necessary for the maintenance of public order, subject that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjust discrimination or a disguised investment restriction;
- c) to preclude a Contracting Party from applying measures that it considers necessary for the fulfillment of its obligations under the United Nations Charter with respect to the maintenance or restoration of international peace and security;
- d) to require a Contracting Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which is contrary to national legislation concerning classified information.

ARTICLE 4 **FREE TRANSFER**

(1) Without prejudice to the measures adopted by the European Union, each Contracting Party in whose territory investments have been made by investors of the other Contracting Party, shall grant to those investors the free transfer of the payments relating to these investments, after performance all tax obligations particularly, but not exclusively, of:

- (a) capital and additional funds required for the maintenance and enlargement of the investment;
- (b) returns;
- (c) amounts relating to loans incurred, or other contractual obligations undertaken, for the investment;

(d) proceeds accruing from the total or partial sale, alienation or liquidation of an investment;

(e) any compensation owed to an investor by virtue of Article 5 of this Agreement;

(f) earnings and other rewards of the staff engaged abroad, related to the investments.

The transfers shall be effected without any restrictions or delay in a free convertible currency, on condition that all the obligations legally due from them shall be fulfilled.

(2) Notwithstanding the provisions of paragraph (1) of the present Article, either Contracting Party may, in exceptional financial or economic circumstances, including serious difficulties with the balance of payments impose such exchange restrictions in accordance with its national legislation and in conformity with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund.

(3) Unless otherwise agreed with the investor, transfers shall be made, pursuant to the national legislation in force of the Contracting Party in whose territory the investment was made, at the rate of exchange applicable on the date of transfer.

(4) Notwithstanding paragraphs (1) and (2) of this Article a host Contracting Party may prevent a transfer through the equitable, non-discriminatory and good faith application of national laws of its State relating to:

- a) Bankruptcy, insolvency or the protection of the rights of creditors;
- b) Issuing, trading or dealing in securities;
- c) Criminal or penal offences;
- d) Reports of transfers of currency or other monetary instruments;
- e) Ensuring the satisfaction of judgments in adjudicatory proceedings.

ARTICLE 5 **EXPROPRIATION**

(1) Neither of the Contracting Parties shall take, either directly or indirectly, measures of expropriations, nationalization or any other measures having the same nature or the same effect (hereinafter referred to as "expropriation") against investments of investors of the other Contracting Party, unless the

measures are taken in the public interest, on a non-discriminatory basis and under due process established by the national legislation of the latter Contracting Party, accompanied by provisions for the payment of prompt, effective and adequate compensation.

(2) The compensation shall be adequate and effective and shall correspond to the fair market value of the investment at the time of the expropriation or at the time it became public knowledge, whichever is earlier. Compensation should be settled in a free convertible currency and paid without any restriction and delay. From the moment of expropriation until the moment of payment the amount of compensation shall be subject to accrued interest at a commercial rate of the Contracting Party in the territory of which the investments were made. The amount shall be determined according to the general principles of evaluation.

(3) An investor of a Contracting Party which claims to be affected by expropriation by the other Contracting Party shall, under the law of the Contracting Party making the expropriation, have the right for prompt review of its case, including the valuation of its investment and the payment of compensation in accordance with the provisions of this Article, by a judicial authority or another competent and independent authority of the latter Contracting Party.

ARTICLE 6 **COMPENSATION FOR LOSSES**

The investors of one Contracting Party whose investments have suffered losses due to a war or any other armed conflict, revolution, state of emergency or rebellion, which took place in the territory of the other Contracting Party shall benefit, from the part of this latter, of a treatment in accordance with Article 3, paragraph (2) of this Agreement. They shall, in all events, be entitled to compensation.

ARTICLE 7 **SCOPE OF APPLICATION**

This Agreement shall apply to investments in the territory of one Contracting Party, made in accordance with its national legislation, by investors of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of this Agreement. However, the Agreement shall not apply to disputes that have arisen before its entry into force.

ARTICLE 8 OTHER OBLIGATIONS

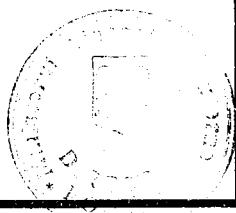
- (1) If the national legislation of either Contracting Party entitles the investments of the investors of the other Contracting Party to treatment more favorable than is provided for by this Agreement, such legislation shall, to the extent that is more favorable, prevail over this Agreement.
- (2) Each Contracting Party shall observe any other obligation it has assumed with regard to investments made in its territory by investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 9 PRINCIPLE OF SUBROGATION

If either Contracting Party or its designated agency makes a payment to one of its investors under any financial guarantee against non-commercial risks it has granted in regard of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter shall recognize, by virtue of the principle of subrogation, the assignment of any right or title of that investor to the first Contracting Party or its designated agency. The other Contracting Party shall be entitled to set off taxes and other public charges due and payable by the investor.

ARTICLE 10 TRANSPARENCY

Each Contracting Party should publish immediately, or otherwise make publicly accessible the laws, rules, procedures both administrative instructions and judgments of the general application, and also the international agreements which can concern investments of the investor of other Contracting Party in the territory of the former Contracting Party.

ARTICLE 11
**SETTLEMENT OF DISPUTES BETWEEN A CONTRACTING
PARTY AND AN INVESTOR OF THE OTHER
CONTRACTING PARTY**

(1) Any dispute regarding the application of the present Agreement between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party shall be resolved by consultations and negotiations as far as possible.

(2) If these consultations do not result in a solution within six months from the date of request for settlement, any of the parties to the dispute may choose to submit it for resolution to:

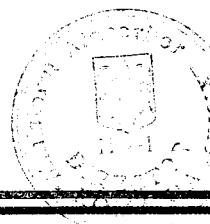
- (a) the competent court of the State of the Contracting Party in whose territory the investment has been made;
- (b) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, done at Washington, on March 18, 1965, when both Contracting Parties are members of this Convention; or
- (c) an ad hoc arbitral tribunal which, unless otherwise agreed upon by the parties to the dispute, shall be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

(3) Each Contracting Party hereby gives its unconditional consent to the submission of a dispute to international arbitration in accordance with the provisions of the present Article.

(4) The Contracting Party which is a party to the dispute shall, at no time whatsoever during the procedures involving investment disputes, assert as a defense its immunity, or the fact that the investor has received compensation under an insurance contract, covering the whole or part of the incurred damage or loss.

(5) Any arbitration under this Article shall at the request of any party to the dispute be held in a State which is a party to the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, done at New York, on 10 June 1958 (further - the New York Convention). For the purposes of Article 1 of the New York Convention, the disputes submitted according to this Article shall be considered as arisen from commercial relationship or transaction.

(6) The decision shall be obligatory for the parties in dispute. Each Contracting Party shall execute the arbitral award on its territory according to the national legislation of its State.

ARTICLE 12

SETTLEMENT OF DISPUTES BETWEEN THE CONTRACTING PARTIES

(1) Disputes between the Contracting Parties regarding the interpretation or application of the provisions of this Agreement shall be settled through diplomatic channels.

(2) If both Contracting Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of the dispute between themselves, the dispute shall, upon request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal of three members. Each Contracting Party shall appoint one arbitrator, and these two arbitrators shall nominate a chairman who shall be a citizen of a third State.

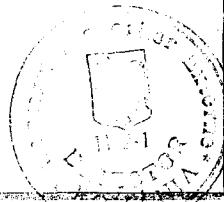
(3) If one of the Contracting Parties has not appointed its arbitrator and has not followed the invitation of the other Contracting Party to make that appointment within two months, the arbitrator shall be appointed upon the request of that Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

(4) If both arbitrators cannot reach an agreement as concerns the choice of the chairman within two months after their appointment, the latter shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

(5) If, in the cases specified under paragraphs (3) and (4) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a citizen of the State of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President and if the latter is prevented or if he is a citizen of the State of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior Judge of the Court who is not a citizen of the State of either Contracting Party.

(6) Subject to other provisions made by the Contracting Parties, the tribunal shall determine its own procedure.

(7) Each Contracting Party shall bear the costs of the arbitrator it has appointed and of its representation in the arbitral proceedings. The cost of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties.

(8) The awards of the tribunal are final and binding for each Contracting Party.

ARTICLE 13 CONSULTATION AND AMENDMENT

(1) Either Contracting Party may request that consultation be held on any matter concerning this Agreement. The other Contracting Party shall accord consideration to the proposal and shall afford adequate opportunity for such consultations.

(2) Amendments to this Agreement made by the mutual consent of the Contracting Parties form an integral part of the present Agreement, shall be made in the way of separate protocols and shall enter into force according to the procedures provided for under this Agreement. In case of future evolutions of European Union law which would affect this Agreement's provisions, the present Agreement shall be amended, if necessary, by mutual consensus of the Contracting Parties, so as to ensure the conformity of its provisions with Romania's obligations arising from the EU member status.

ARTICLE 14 ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION

(1) The present Agreement shall enter into force on the date of receipt, by diplomatic channels, of the last notification by which the Contracting Parties shall have communicated each other in writing that their internal legal procedures for the entry into force of this Agreement have been completed. The present Agreement shall remain in force for an initial period of ten years. Unless official notice of denunciation is given by diplomatic channels twelve months before the expiration of this period, the present Agreement shall be considered as automatically prolonged on the same terms for further periods of ten years.

(2) In case of written notification of denunciation of the present Agreement mentioned in paragraph 1 of the present Article, the provisions of the Articles 1 to 11 shall continue to be effective for a further period of ten years for investments made before the receipt of such notification.

(3) When necessary, in order to comply with its obligations deriving from its status of member of the European Union, Romania shall have the right to unilaterally denounce the present Agreement. In such case, the present

Agreement shall cease to apply nine months after the receipt of the denunciation note.

(4) The Agreement between the Government of Romania and the Government of the Republic of Kazakhstan on the promotion and reciprocal protection of investments, signed in Bucharest on April 25, 1996, will be terminated on the date of entry into force of the present Agreement.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done at Astana, on *20 March 2000*, in two originals, each in the Romanian, Kazakh, Russian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For
the Government of
the Romania

For
the Government of the
Republic of Kazakhstan

M. Baconschi —

A. Iskeles

TEODOR BACONSCHI
MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS

ASET ISEKESEV
MINISTER OF INDUSTRY AND TRADE

Copie conformă cu originalul aflat în arhivele
Ministerului Afacerilor Externe

